

HET WONDERLIJK LICHAAM (Volledige reeks)

HET WONDERLIJK LICHAAM (1)

Het wonderlijke lichaam

Stilaan, stil aan
raak ik ingebed,
in gebed
in de bedding van mezelf,
in de stroming van mezelf.

Ik beadem
het gewei van mijn longen
en raak, ik raak stil aan
ingewijd, in het gewijde
dat wij zijn.

Gina

Lied van de witte wolken

Naarmate ons leven steeds meer doorbeden raakt
en een verwarmende koelte doordringt tot in
al de cellen van het wonderlijke lichaam,
een verstillende helderheid de gedachten
ontnevelt en tot onvoorspelbaar heropent
en al wat voelbaar is zich vrij vertonen mag,

wordt ons leven sereen als een
beweging van witte wolken.

Dan drijven wij over en doorheen werelden
van mensen en stenen, water en vuren. Soms
bewenen wij regenend wat we beschouwen;
soms spreiden wij ons open in volle vreugde;
nimmer zijn wij bevreesd voor wat er gebeurt, voor
duister noch licht, ver noch nabij, leven noch dood.

Wij volgen de oplossende
wegen van de witte wolken.

Steeds lichter verdunnend tot hogere sferen,
trillende draden in zoemende zeeën, zien
wij scherp de iele ijdelheid van die wereld
vol verzoeking en hebben hem zo innig lief
want elke traan die wij nog plengen en elke
glimlach die gebeurt laat ons voelen : die wereld

dat zijn wij, meer nog nu wij zijn
als bewogen witte wolken.

Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (2) Hoe krachtig

Gina:

Hoe krachtig bij pijn
als alles verstild
als alleen aanwezigheid is
aan een energetisch gebeuren
- benoemd als pijn -
dat vrij zijn eigen weg mag stromen
naar integratie, naar oplossing.

Maar hoe snel toch
het geloven van,
het identificeren met ' mijn' gedachten:
ik ben ziek
die persoon heeft mij gekwetst
ik heb pijn
ik zal nu dit moeten doen
en dit en dat niet meer kunnen doen.

Gedicht van Luk Heyligen :

Het moment Nu

Dit is het moment om uitwendig te vertragen.
Dit is het kostbaar ogenblik waarin de tijd kan
smelten tot een wending van het licht en wij worden
opgericht, inwendig versnellend om onszelf te
kunnen zien zoals we zijn,
ontdaan, ondoende de pijn
verzaken van 't iemand zijn,
nog louter aanwezigheid.

Dit is het moment voorbij dagen, lange jaren.
Dit is de vonk die eeuwigheid op laat lichten
als een ster of een inzicht in leven en sterven.
gaven worden gegeven, zangen zacht gezongen,
glinsteringen beginnen
zich af te tekenen,af
te rekenen met tijd en
grijnzende schijnbaarheden.

Dit is het moment Nu, stromend tussen oevers en
getijden, verbonden met verten zonder grenzen,
ontroerend als een vurige vrede of als een
trillende bede, een oorzaakloos gebeuren,
zoals in 't prilste begin
of na het gezuiverd einde.
Dit is het tijdloos moment
waarin slechts Liefde ademt.

HET WONDERLIJK LICHAAM (3) Stilaan

Stilaan,

Maar hoe snel gebeurt het,
het verlaten van de bedding, de grond, de ademende levende aarde,
en het identificeren met kopvoeter
die denkt te moeten moeten,
en te moeten weten, willen, kunnen , doen.

Gina

Kans op ontmoeten

Er is geen haast vandaag,
geen moeten, geen dwang,
we moeten niets zijn.

We zijn onszelf genoeg
als ruimte tussen
aarde en hemel.

We moeten niemand zijn.
Ontmaskerd tot leeg
gebeurt het leven

en groeit naar ontmoeting
met wat meer dan wij.
Wij zijn beschikbaar.

Er is geen tijd vandaag
die dwingt tot moeten:
kans tot ontmoeten

van krachten, van leven,
van wat wij meer zijn
dan benaamde vorm.

Luk Heyligen.

HET WONDERLIJK LICHAAM (4) Stil aan

Stil aan

En als ik mezelf dan weer omhoog voel schieten,
keer ik terug naar bodem, naar grond,
om stil er aan te blijven
aan het levend gebeuren,
de levende beweging,
de levende interactie
en de beschikbare potentiëlen.

Gina

Op zoek naar naakte grond

Bochtig beweegt de rivier
door dit bedekte land,
verborgen naakte grond.

Zoveel vraagt het vooraleer
ontmaskering begint,
ontscherming, ontdekking.

De bronnen van onthulling
liggen te ver verspreid
in het ontwijde land.

En toch is de naakte grond
zo schoon en vol van zaad
dat zoekend vruchtbaar wordt.

Wendend beweegt de rivier
door het verborgen land
en zegent al de grond.

En vindt het trage begin
van ontbolstering en
bundelt kiemende kracht.

Luk Heyligen

Het wonderlijke lichaam (5)

Ingebed , in gebed

Het wonderlijke lichaam
is de bedding
waardoorheen
Levenskracht stroomt.

Zij stuwt tegen hekken en dammen,
tegen weerstanden die pijn veroorzaken,
en vraagt overgave aan haar Leven
in open helder gewaar zijn.

Gina

Als ik ben en niets meer wil

Er is weer verandering
de rivier is vol wending
alles wordt zo eenvoudig
het luisteren en voelen
het zien en dieper schouwen
het zijn en niets meer willen

En ik betast beweging
van meer dan deze wereld
alles wordt zo veelvuldig
het licht en wat wordt belicht
de stenen en wat ontsteent
de paden, de padloosheid

Er is dieper verzinken
naar binnen deze wereld
onder de huid van de ziel
de geplooidde poort voorbij
de wit gebronsde wanden
het glanzen, het verhoorde

En ik laat mij meestromen
en weet dat alles veilig
als ik ben en niets meer wil
eenvoud in veelvuldigheid
als ik zie, luister, diep voel
als ik verwonderd bemin
elke scheiding overwin

Luk Heyligen

Het zwijgt en mint

En elke dag herschrijf ik op een gloedleeg blad
wat ik moest zeggen sinds het begin. Ik bedenk
niet. Ik zie, herschik de versteende woorden tot
zij een biddende bedding vormen voor wat ik
niet kan zeggen. En toch wil ik slechts daarover
spreken : over 't onzienbaar Licht waarmee wij zien.

Binnenin de kracht waarmee wij leven, weetbaar
wanneer wij heel klein ademen, is er een zien
dat vrij blijft van wat wordt gezien. Het wacht en kijkt.

Het zwijgt en mint. Als wij het weten stopt het met
slapen en begint te ontwaken, trillend en
glinsterend als stofdunne sneeuw, als sterrenlicht.

II.

En elke dag herschrijf ik met een gloedvol hart
wat ik moet zeggen tot ik eindig. Ik beweer
niets. Ik kijk en ben een onzekere stroming
die tussen de verhardingen laveert. Ik kan
er niets van zeggen. Toch wil ik slechts daarover
spreken : over liefde die niets vraagt, enkel stroomt.

Binnenin de nacht waarin wij leven, is er
een Licht dat wacht tot wij het weten, tot wij weer
trouw zijn aan het gloedleeg begin. Het zwijgt en mint.
Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (6) Stroming

Stroming

Water, bronnen, rivieren
stromen.
Levenskracht, Liefde,
stromend vuur.
En het stopt niet.
Dat is de kracht,
dat het nooit een eindpunt krijgt,
dat het steeds een vernieuwende verandering is.

Gina

Eet en drink

'Eet nu van al dit mooie
voortdurend vervangbare aanwezige
en drink en bevat en verteer het.'
uit 'Kijk, het heeft gewaaid', Gerrit Kouwenaar

En beleef het met oren
die onbedoelend horen, betast het
onvast, het bewogen beschouwend.

Doorzie het met lijven die
voelen, met harten, broos en zachtmoedig,
laat hen ontroeren tot verdragend.

Kijk oprecht zoals trage
onschuldigen, zij die oordelen noch
scheiden, zich verwijden haast tot licht.

Kom dichterbij dan de huiden
en luister naar het glinsteren van de
stromen waarin de zielen zoemen.

Dieper nog kan gedronken,
meer nog verteerd dan woorden en beelden.
Wat wij Zijn kan worden gegeten

en blijft onuitputtelijk
vuur, onvervangbaar duurzaam aanwezig.
Blijf het altijd weten, overal

zoals 't voelend geweten
dat de pijn begrijpt, 't lijden, het reiken
van hen die vallend vergeten

waar ze van kwamen, waarom.
Om te drinken en te eten met hun
ene lichaam : het hele leven.

De drinker moet gedronken,
de eter gegeten. Zo zal het gebeuren
opdat niets verloren gaat.

Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (7) Adem

Adem

Ademend leven gewaarzijn
Adem is bundelende kracht
Adem is centrerende kracht
Adem is openende kracht
Adem is bezielende kracht
Adem is verbindende kracht

Gina

Ars longa

Der Atem
in einer Vogelkehle
der Atem der Luft
in den Zweigen.

Das Wort
wie der Wind selbst
sein heiliger Atem
geht es aus und ein.

Immer findet der Atem
Zweige
Wolken
Vogelkehlen.

Immer das Wort
das heilige Wort
einen Mund.

(aus: Hilde Domin, Gesammelte Gedichte, Frankfurt am Main 1987, 295)

Lichter nog

I.

In de lucht die ik adem, is alles, zijn allen
aanwezig
als vluchtige vleugen, onmiskkenbare sporen,
als tranen en torens, als oevers en afgronden,
als stromende rivieren, als regen, als zeeën.

Ik voel het,
ik voel hen
in de myriaden moleculen, vlokkend stof,
vloeibaarheden, rood bloed, als blauw en wit, paarsig goud,
oud als wouden, stenen, huiden die verleiden naar
het duister,
naar het Licht.

II.

In de lucht die je ademt, is alles en ben ik
aanwezig
als een vluchtige geur, een onmiskkenbaar spoor, een
bouwsteen, een breekijzer, een gammele brug, een wolk
van waaiende wind, een kind, nauwelijks geboren.

Voel je het?
Ik voel jou
als een halfwild paard, een naakte koningin, een zee
met meeuwen, golvend tij, een strand, ongenaakbare
wand, onvoorstelbare hoogte, adembenemend.
Ik adem
jouw zuchten.

III.

In de lucht die wij ademen zijn wij tesamen
aanwezig
als golven naast golven, inslag op schering, schuimend
bewogen door onvaste winden. Allen worden
gewaaid, met alles voortgedreven wie weet waarheen?

Wij voelen
luchtige
bruggen die tussen ons buigen, dun als licht, ijl als
kometenstaarten, zwevend als engelen, zwanger
van leven, van dood, geuren van rotting en bloesems,
waarop wij
ontmoeten.

IV.

In de lucht die ik adem is alles, maar ik ben
lichter nog
dan de vluchtige vleugen, een onmiskkenbaar spoor
van onbeschreven vormen en dromen zijn in mij
aanwezig
of bewegen ongevormd tussen moleculen

en uren, door muren. Iets gaat daar voorbij, hoger,

dieper nog,
lichter nog.

Ons wezen is een wittere substantie die aan
draden geregen zich tot vreemde verten ontplooit,
dan weer klontert tot glanzende steen, tot een wind, een
ademend
kind, tot iets wat leeft en sterft en weten kan : ik ben
lichter nog
dan de lucht.

V.

Ik adem jou door alles heen tot nog dieper in
mijn lichte hart,
die witte grot.

Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (8) PIJN

Bij pijn dienen gedachten en gevoelens zich aan,
drijfveren van waaruit we spreken en doen,
afweermechanismen, identificaties, reactiepatronen,
premissen over hoe het moet en hoe het zeker niet mag.

Zoals een moeder naar haar kindje kijkt:
Wat is er aan het gebeuren bij haar kind?
Ze houdt het tegen haar hart en koestert het.

In het licht van die warmte,
die niets wegduwt, niets uitvergroot,
lost de greep van angst, weerstand en inkapseling,
wordt een gebeuren langzaamaan doorleefd tot vruchtbare ervaring.
Gina

Wanneer het ontwaakt

Er leeft in mij een kind
dat wanneer het ontwaakt
zichzelf is, wervelend
danst en zoemend bezingt
wat het ziet, raakt, voelt, hoort
Het weet zich in 't licht en
kent de vrede omdat
het alles bemint van
binnenin, doorheen de pijn
niet bang is van wat leeft
het dier niet, 't donker niet
't is het broederzuster
van nog zoveel, van jou
Dat weet je als je weer weet
Wie ben ik, wie is dat kind

Er leeft in mij een kind
dat meer is dan mijn schijn
en minder dan het beeld
het danst in het licht dat
zoemend zingt, bewegend
leeft in ruimten waarin
alles wortelt, waaruit
alles herbegint en
vrij zich uit in 't levend

woord, 't gratieus gebaar
de onbedwongen klank
de nieuwe vorm, de mens
in naakte onschuld weer
herboren, tijdloos nu
Dat voel je als je weer weet
Wie je bent,
wie is dat kind in mij

Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (9) Ontmoeten

Fel van blik en zacht van hart kan je de mensen zien
zoals ze zijn. Zoals ze nu zijn, zijn ze niet zoals
je ooit bedacht. Ontdoe je van vooroordelen,
de ingebeeldde beelden. Wees alert van geest en
voel met gans je lichaam. Als niemand zozeer jezelf
kan je bij mensen zijn zoals ze werkelijk zijn.

Uit: Mensenkennis van Luk Heyligen

Gina

Kan dat,
kan ik mensen ontmoeten
als niemand zozeer mezelf?

En wat met de brillen, beelden en projecties
de normen en oordelen
de pijn en de weerstanden
de agenda's en behoeften
de mentale associaties
en zelfs de spirituele concepten...?

Kan dat,
gewoon open,
open ogen, oren, huid, buik en hart,
vibrerend, levend, ademend, voelend aanwezig
in dat voortdurend veranderend interactieveld
vertrouwend op de impulsen van mijn hart?

Kan dat,
kan ik mezelf ontmoeten,
als niemand zozeer mezelf?

En wat met de brillen, beelden en projecties
de normen en oordelen
de pijn en de weerstanden
de agenda's en behoeften
de mentale associaties
en zelfs de spirituele concepten...?

Kan dat,
gewoon open,
open ogen, oren, huid, buik en hart,
vibrerend, levend, ademend, voelend aanwezig
in dat voortdurend veranderend ervaringsveld,
vertrouwend op de stem van mijn hart.

Luk Heyligen

Liefde

'Een opening en verder niets maar wijddopen.'
uit 'Hemel', Wislawa Szymborska

I.

Wij moeten zelfs niet denken, enkel bewegen
tussen wat we beluisteren, zelfs niet horen,
zoals de voren belangrijker zijn dan de
hoopjes grond daartussen, waar we moeten zaaien :

in die opening, vanuit een openheid, een
hand, hart of oor, niets daartussen : geen bedoeling
en geen herinnering en zeker geen oordeel,
geen beeld en geen naam, vrij als een wijddopen raam.

II.

We moeten wel voelen maar geen gevoel zijn, iets
dat daarin beweegt, van de ander naar het Eén,
zoals de zon belangrijker is dan al de
planeten, het Licht méér is dan elk vergezicht.

Zoals een deur belangrijker is dan muren,
is openheid essentiëler dan uren
en aanwezigheid dan hoe of waarom. Begin
in het midden of op de achtergrond. Begin
met een opening te zijn en verder niemand,
zelfs niet wie je dacht, zeker niet wie je wou zijn.

III.

En dan zijn wij dus uiteindelijk gelukkig.
Niet redelijk, wel werkelijk want oeverloos
zoals toen wij begonnen en 't niet beseften.
Nu kunnen we 't eindelijk weten en blijven :

een opening en verder niets en beschikbaar

want wijdopen, van de hemel tot op aarde,
dwars door de ander tot bij het Ene. Je zou
dit zelfs Liefde kunnen noemen, zo eenvoudig.

Luk Heyligen

Fel van blik en zacht van hart kan je de mensen zien
zoals ze zijn. Zoals ze nu zijn, zijn ze niet zoals
je ooit bedacht. Ontdoe je van vooroordelen,
de ingebeeelde beelden. Wees alert van geest en
voel met gans je lichaam. Als niemand zozeer jezelf
kan je bij mensen zijn zoals ze werkelijk zijn.

Uit: Mensenkennis
Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (10) dans 1

Dans! Dans!! Dans!!!

Wat NU gebeurt is mijn danspartner.
Ik voel onontdubbeld mezelf
helemaal afgestemd op mijn danspartner
en op de KAdans die onze beweging draagt.
Er is vreugde en verrukking.
Samen creëren wij de dans.

Gina

Op de hoogvlakte

Veelkleurige meteoren schichten door het wit
terwijl naakte dansers in de open vlakte staan
of onvoorspelbaar hun onvolmaakte sierlijkheid
bewegen of verstillen zoals de geronde
stenen, de enige die de onafzienbaarheid
doorbreken. Nu geen hoeken of haken meer en ook
geen berg of dal. Hier bereiken wij de hoogvlakte.

Waar niet langer moet gedaan alsof,
niets verzwegen, niemand onverwacht,
allen verwonderd zich beleven.
Waar niets nog langer zich schuilen moet,
niets verweten, niemand afgezwakt,
ieder zich wonder weten mag want
geroepen door liefde die niet vraagt.

Schichtende vonken wezenslicht verzuiveren de
kleuren zodat windsels en maskers ontrafelen.
Stemmen vibreren ritmes en ontraadselingen,

zij zingen of verstillen zich tot een vochtige
leegte, het enige dat al de zinderende,
zoemende echos kan omvatten. Wij moeten niets
bevatten want bevinden ons op de hoogvlakte.

Waar we niets moeten betekenen,
niets kan verhoogd, niemand kan verlaagd,
bestaan is 't bewijs van waardigheid
en dus moet niet meer gedaan alsof.
Niets is volmaakt, niemand ongevraagd,
ieder mag in 't licht staan, wordt belicht,
is verlicht door liefde die niet vraagt.

Wit is het licht dat al de schichtende kleuren schept,
de dansers ontdoet van hun verhullende lagen
of lichter laat bewegen alsof er geen dansers
meer, slechts beweging die uit zichzelf geboren,
door water en vuur geschuurd, herschapen wordt, zoals
de gewelfde stenen die ook worden opgestuwd.
Alles komt samen op de hoge, open vlakte.

Waar wij niet langer gescheiden zijn,
niets uitgestoten, niemand eenzaam,
iedereen zich kan weerspiegeld zien.
Waar alles wordt gedaan als gave,
niets is bezit, niemand bezeten,
ieder onmeetbaar verwonderend,
verkoren door liefde die niet vraagt.

Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (11) dans 2

Dans! Dans !! Dans!!!

Elk gevoelen,
elke bewogenheid,
ook die, die wordt benoemd als pijn,
elk weten,
kan zich hertalen
in ritmes en lijnenspel,
in kleur, vorm, klank en woord.

Gina

Vorbij het lijden

In deze droomtijd zonder dromen
bewoon ik baaien van stilte en
winden die waaien over al lang
verloren verten.

In deze dans, traag van beweging,
vorm ik tekens zonder grenzen die
leiden, doorheen ontwortelde angst,
vorbij het lijden.

Er wordt niet verlangd,
er wordt gezwegen. Het verleden
sterft zonder dood te gaan. Ik sta op
een plecht en kijk over golven.

Er zweeft mist. Ik wis
haar slierten met witte woorden weg.
De spiegelbeelden scherpen het brein,
dagen gevoelens uit hun schelpen.

In deze tijd beweeg ik bomen,
ongezien verdwijnt de droom terwijl
ik door hun takken waai tot boven
verstilde baaien.

In deze dans hervorm ik tekens,
ontrandende bewegingen die
pijn herleiden tot een pad dat reikt
voorbij het lijden.

Luk Heyligen

HET WONDERLIJK LICHAAM (12) Dans 3

Gina :

Laat ons dansen.

Laat ons samen dansen.

Luk :

I.

Muziek drijft op de wind als het driften van sneeuw.
Iemand raakt kleuren aan en ritmes, de snaren
van gevoeligheden, herinneringen en
dromen, nostalgie, heimwee, fluisteringen van
zielen. Woorden, klanken, gebaren : alles vloeit
samen tot een reis naar de ochtend, naar het licht.

Schaduwen worden aangeraakt, van donkerten
ontdaan; harten zacht beroerd, uit beklemmingen
bevrijd. Ogen kijken zachter, dieper, horen
tussen de vormingen : ongevormde leegte,
vuriger dan vulkanen, warmender dan baarmoeders,
voelbaar wordt het dragende behoeden.

II.

Muziek drijft op de wind als op golven melkwit
licht. Iemand raakt de nevels aan en het klaart. De
draden van zielen worden afgestemd op een
ritme als van eeuwigheid, van een witte zee,
van een openheid, een onbeheerst vertrouwen.
Er wordt ruimte gegeven, schromend betreden.

Glinsteringen worden gezien, 't zoemen verhoord
en begrepen als het opladen van krachten
die trillend de mensen en dingen omringen,
een dans als van vrije atomen. Er komen
engelen naderbij, ze raken helend pijnen
aan, wekken de liefde, liefde die niets vraagt.

HET WONDERLIJK LICHAAM (13) Wonder

Wonder.

Dit unieke, begrensde, bezielde Lichaam van Aarde draagt alle mogelijkheden in zich om het wonder van het onbegrensde te ontmoeten in relatie met het begrensde.

Dit wonderlijke lichaam draagt alle mogelijkheden in zich om los te komen van alle wonden en terecht te komen bij het wonder, het te benutten en het te genieten, te Zijn.

Gina

Wonderpad

I.

Dan bereiken wij een diepgroene vijver. Schuinse stralen vallen breekbaar doorheen het gebladerte van treurende wilgen en verweerde eiken. Oud is deze plaats, oud als de regen. Wij spreken over 't water

- hoe het de stenen kan breken - en het vuur
- hoe het ijs laat smelten - en we kijken diep in 't glanzend vlak. Het licht toont geheimvolle schakeringen van het groen als van zielen en ons spreken verdunt haast tot gefluister.

Op dit pad weten wij 't wonder van leven, hoe het enkel gegeven is te zien aan ogen die kijken zonder voorbereiding, te horen aan oren die 't zoemen kennen dat als sneeuw onvoelbaar langs de geesten strijkt.

II.

Wij blijven lang bij die diepgroene vijver.
De zonnestralen verschalen trillend in
de deemstering maar wij voelen de maan reeds
naderend. Oud is deze plaats, niet zo oud
als de zegen die ons 't leven laat weten.

Hoe hij de angst kan breken voor het duister
als voor de pijnen, hoe hij de muren laat
kruimelen tussen harten of huiden. Dat
gebeurt hier op dit pad in onze dromen
dat wij nu samen traagzaam bewandelen.

Luk Heyligen